

İslam'a Yapılan Darbe: 28 Şubat

28 Şubat 2014

Mardin Artuklu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı Ahmet Ağırakça ile 28 Şubat Darbe Sürecini ve Bu Süreçte Yaşadıklarını Konuştuk.

28 Şubat Darbesinin 18. Yılına girdik.

Düşüncelerin, inançların, kimliklerin üzerinden tankların geçtiği ve özgürlüklerin yok edildiği 28 Şubat günleri...

100 bine yakın kız öğrencinin eğitim hayatından mahrum bırakıldığı, İmam Hatip Okulu öğrencilerinin zulme maruz kaldığı, Kur'an Kurslarının kapatıldığı, Kur'an eğitimine yaş sınırı getirildiği ve özetle İslami kimliğin yok edilmeye çalışıldığı 28 Şubat Günleri...

Ve o dönemde İstanbul Üniversitesinde Öğretim Üyesi olan tarihçi **Prof. Dr. Ahmet Ağırakça** da 28 Şubat'a, darbeye, yasağa karşı direndiği için tıpkı kız öğrencileri gibi bir öğretim üyesi olarak üniversiteden atıldı.

Aradan 17 yıl geçti. 28 Şubat'ın o soğutucu günlerini Sayın **Ahmet Ağırakça**'yla yeniden konuştuk. Biz sorduk, o anlattı...

Zehra TÜRKMEN: 28 Şubat 1997 darbesi üzerinden 17 yıl geçti. Bu darbe sürecinde Müslümanlar ve kazanımları ağır darbeler aldı. Süreçte direnenler de oldu, çözülenler de. Özellikle İmam Hatip Okulları, başörtüsü yasaklarına karşı Türkiye'deki Müslümanların sergilediği direniş dış engellere rağmen önemliydi. Ama iç engellerde vardı. Başörtüsüne fruat diyenler; direnişi desteksiz bırakanlar. Özet olarak nasıl bir serüvenden geliyoruz?

28 ŞUBAT'TA DİRENENLER ve DİLENENLER

Ahmet AĞIRAKÇA: 28 Şubat süreci kasvetli, zor ve sıkıntılı bir dönemdi. Bu sıkıntılı dönemler aslında bana sorarsanız çok zevkli dönemlerdi. İnsanın mücadele ruhunu, azmini, sabrını ve samimiyetini ortaya koydu.

Geldiğimiz bu süreçlere, Türkiye’de Müslümanların nasıl yok edilebilirliği üzerinde hep tartışılarak hatta daha doğrusu planlar ve projeler üretilerek gelindi. Özellikle Çevik Bir ve benzer kimseler Türkiye’de İslamcı kesim yok olmalı anlayışı, yaklaşımı ve yorumuyla üzerimize geldiler. Doğrudan doğruya dine, namaza, oruca birden saldıramadılar. Ve saldırımları halinde büyük infiallerin olacağını onlar da bildikleri için, biraz da Müslümanların sadece belli bir kesiminin başörtüsü konusundaki hassasiyetinden dolayı bunun çok büyük bir infial uyandırmayacağını düşünerek başörtüden başladılar. **Ve başörtüsü bir semboldü. Müslüman kadının kimliğini ortaya koyan, onun duruşunu sergileyen bir semboldü.** Bir farz mahiyetinde, vazgeçilmez bir sembol...

O dönemde üniversiteler onlara göre gerici yatağı haline gelmişti. **Edebiyat fakültesinde 1200 başörtülü kızın olması birilerini ürkütüyordu.** Birilerinin bundan ürkmesi üzerine ‘bunların erkeklerini engelleyemiyoruz ancak sakallarını kestirerek üniversiteye alabiliriz ama bari hiç olmazsa kızlarını engelleyelim’ fikri ortaya çıktı. Ve onlar da biliyorlardı ki kızların okuması Türkiye’deki İslami birikimi arttıracaktı. Kızlar geleceğin nesillerini yetiştirecek olan anneler konumunda oldukları için bunların yetişmesini istemiyorlardı. ‘Okumasınlar, cahil kalsınlar, birikimsiz kalsınlar, dünyayı tanımasınlar, kesinlikle herhangi bir meseleyi yorumlayamayacak durumda kalsınlar. Adeta, cahil bırakalım da çocukları da cahil kalsın.’...

Hâlbuki biz diyoruz ki ümmetin ıslahı annenin ıslahıyladır. Annenin ıslahı ve annenin iyi yetişmesi ümmetin geleceğinin daha mükemmel olmasını sağlayacaktır. Onlar bunu az çok tahmin edebiliyorlar ve bunun için bizim kızlarımızı üniversitelerden tamamen silip süpürmek ve okumalarına engel olmak üzere böyle bir proje uyguladılar.

Z.T.: Peki, bu proje ne kadar başarılı oldu?

A.A.: Bana sorarsanız bir müddet de olsa başarılı oldular. Ve kızlarımızı üniversitelere sokmadılar.

1998 Şubat’ında, o sıkıntılı günlerde bir gün evde oturuyordum. Şimdi YÖK üyesi olan bir arkadaşımız beni aradı. “Abi, nerdesin, ne yapıyorsun?” dedi. “Evdeyim” dedim. “Yahu evde oturulur mu, burada kıyamet kopuyor, ne olursun gel.” dedi. “Kardeşim ben gelsem ne yaparım?” dedim. “Sen gelmesen biz hiçbir şey yapamıyoruz.” dedi. Ve ben hemen apar topar evden çıktım ve sıkıntının son anlarına, saat 5’e doğru yetiştim ama öğrenciler hala edebiyat fakültesinin önündeydi. Ertesi gün tabi çok büyük bir sıkıntı daha yaşandı. Belki siz de hatırlarsınız, Perşembe gününe geldiğimizde o büyük Beyazıt-Cerrahpaşa yürüyüşü ardından Beyazıt-Çapa yürüyüşleri yapıldı. Ve tabi ister istemez o gergin ortamda kızlarımız dışarıda bırakıldı. İçeri alınmadı. Bu açıdan yapabileceklerimiz gittikçe sınırlanıyordu. Yasak geldikten sonra, sizlerde ordaydınız, vezneciler kapısı, edebiyat fakültesi kapısı, İstanbul üniversitesinin ana merkez giriş kapısı önünde epey eylemlerimiz oldu, direnişlerimiz oldu. Fakat gittikçe azaldık, gittikçe azaldık ve 20-30 kişiye düştük. O 20-30 kişi artık çok az sayıda da olsalar edebiyat fakültesinin önünde günlerce direnişlerini sürdürdüler ama nihayet direnişlerimiz de kırıldı. Arkasından, yaklaşık birkaç ay sonra, Ocak ayında benim hakkımda soruşturma açıldı. 3 ay sürdü. Ve Nisan ayında da üniversiteden atıldım. Benimle birlikte en az binlerce kız öğrenci maalesef dışarıda kaldı. Tabi sadece İstanbul Üniversitesi’nden bahsediyorum.

Z.T.: Ahmet Ağırakça, 28 Şubat Darbesi yasakları karşısında öğretim görevlisi bir profesör olarak başörtüsü direnişinin devamı amacıyla kurulan Özgür-Der’in açılış toplantısında bir konuşma yaptı. Ve bu konuşmasından sonra da tıpkı başörtülü öğrenciler gibi o da üniversiteden atıldı. Lakin Ağırakça 10 yıl sonra hukuki mücadelesini kazandı.

Ağbi aradan 17 yıl geçti ve şimdi Mardin Artuklu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı’sınız. Geriye baktığınızda neler hissediyorsunuz?

ÜNİVERSİTEDEN NİÇİN ATILMIŞTI?

A.A.: Çok güzel ve anlamlı bir soru. “*Neler hissediyoruz?*” Hissettiğim, 1998’den 2008’e kadar -ki benim Danıştay’dan haklı olduğuma dair karar çıktığı güne kadar 10 yıllık çok sıkıntılı ama çok zevkli bir mücadele dönemi yaşadık. Tabi bana 99’un başında birkaç tane soruşturma açıldı. Bir tanesi “İslami Devlet Düzeni” kitabımdan dolayı açıldı. Arkasından Kemal Alemdaroğlu'na “**Rektör çakalı, kestiremez bu sakalı**” dediğim için rektöre hakaretten dolayı hakkımda bir dava daha açıldı. Sakalımı tutarak “rektör çakalı kestiremez bu sakalı” dediğim için rektöre çakal demekten, rektöre hakaret etmekten yargılandım. Ve uluslararası bir sempozyuma katılmam engelledi, konuşma yapmam engelledi. Bu uluslararası sempozyum Osmanlı Devleti'nin 700. yılı münasabetiyle 'Osmanlı Devleti'nin Kültürel Yapısı' diye organize edilen bir sempozyumdu. Ve bunu da Türkiyeli bir kurum değil Alman Goethe Enstitüsü organize ediyordu. İstanbul Üniversitesi'nden hatta Türkiye'den tek konuşmacı bendim. O zaman, Kanuni Sultan Süleyman zamanında İbnü'n Nefis'in *el-Mûcezz fi't-Tıbb* eserinde Arapça'dan Türkçe'ye yapılan ilk Türk tıp tarihi tercümesiyle ilgili bir konuşma yapacaktım. Kemal Alemdaroğlu bunu engelledi. Ben de bu olayla ilgili gazetelere bir kaç beyanat verdim. Hakkımda bu sakal meselesinden, sempozyumdan ve İslami Devlet Düzeni adlı kitabımdan dolayı soruşturma açıldığı gibi sonunda Özgür-Der'e hayırlı olsun dediğim için de soruşturma açıldı.

Soruşturma sırasında bana sözlü olarak dedikleri şu: “**Senin bu kitabın ve rektöre hakaret etmen çok önemli değil. Asıl en büyük tehlike Özgür-Der'e hayırlı olsun demen. Bundan dolayı kamu görevinden çıkarılma cezası alacaksın.**” Ben dedim ki: “*Nasıl alacağım? Bana söyler misiniz? Devletten izin alarak kurulan bir derneğe hayırlı olsun demek nasıl beni kamu görevinden çıkarma cezası getirebilir?*” Jüri üyeleriyle bunu epey konuştuğumuz halde sonunda aynen böyle dediler: “*Başörtülü kız öğrencilerin başörtüsü için ve diğer yasaklanan konularda mücadele etmek için kurulmuş bu dernek üniversite yönetimine karşıdır. Üniversite yönetimine karşı kurulduğu için bu devletin temel yasalarına aykırı bir gelişme olarak görülmektedir. Dolayısıyla laik-demokratik Türkiye Cumhuriyeti'nin düzenini yıkıp yerine şeriat devletini kurma teşebbüsünden dolayı kamu görevinden çıkarılmasına...*” Yani ne alakası var. Bu hiçbir hukuki değeri olmayan bir iddia. Malesef böyle oldu.

28 Şubat Darbesi'nin Başörtüsü yasaklarına İ.Ü. Kampüsü önünde ilk direniş

Rahmetli Av. Fikret Özdemir, Sefer Turan, Hamza Türkmen, Ahmet Ağırakça, Halil abi.

28 Şubat Darbesi'nin Başörtüsü yasaklarına İ.Ü. Kampüsü önünde ilk direniş

Rahmetli Av. Fikret Özdemir, Sefer Turan, Hamza Türkmen, Ahmet Ağırakça, Halil ağbi.

Z.T.: İstanbul Üniversitesi kampüsü önünde başlayan darbeye ve başörtüsü yasaklarına karşı direnişte sizlerin var olması bizler içinde büyük ir örneklik oldu. Ve bizlere güven aşıladı. Allah razı olsun. Ahmet abi siz o zaman öğretim görevlisi olarak direnişin devamı amacıyla kurulan Özgür-Der'in açılış toplantısında bir konuşma yaptınız. Ve bu konuşmanızdan sonra da tıpkı başörtülü öğrenciler gibi sizde üniversiteden atıldınız. Lakin bugün hukuki mücadelenizi kazandınız. Aradan 17 yıl geçti ve şimdi Mardin Artuklu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanısınız. Geriye baktığınızda neler hissediyorsunuz?

28 ŞUBAT'IN HATIRLATTIKLARI

A.A.: Çok güzel ve anlamlı bir soru. "Neler hissediyoruz?" Hissettiğim, 1998'den 2008'e kadar -ki benim Danıştay'dan haklı olduğuma dair karar çıktığı güne kadar 10 yıllık çok sıkıntılı ama çok zevkli bir mücadele dönemi yaşadık. Tabi ben 99'un başında birkaç tane soruşturma açıldı. Bir tanesi "İslami Devlet Düzeni" kitabımdan dolayı açıldı. Arkasından Kemal Alemdaroğlu'na "**Rektör çakalı, kestiremez bu sakalı**" dediğim için rektöre hakareten dolayı hakkımda bir dava daha açıldı. Sakalımı tutarak "rektör çakalı kestiremez bu sakalı" dediğim için rektöre çakal demekten, rektöre hakaret etmekten yargıldım.

Ve uluslararası bir sempozyuma katılmam engelledi, konuşma yapmam engelledi. Bu uluslararası sempozyum Osmanlı Devleti'nin 700. yılı münasabetiyle 'Osmanlı Devleti'nin Kültürel Yapısı' diye organize edilen bir sempozyumdu. Ve bunu da Türkiye'li bir kurum değil Alman Goethe Enstitüsü organize ediyordu. İstanbul Üniversitesi'nden hatta Türkiye'den tek konuşmacı bendim. O zaman, Kanuni Sultan Süleyman zamanında İbnü'n Nefis'in *el-Mûcezz fî't-Tıbb* eserinde Arapça'dan Türkçe'ye yapılan iki Türk tıp tarihi tercümesiyle ilgili bir konuşma yapacaktım. Kemal Alemdaroğlu bunu engelledi. Ben de bu olayla ilgili gazetelere bir kaç beyanat verdim. Hakkımda bu sakal meselesinden, sempozyumdan ve İslami Devlet Düzeni adlı kitabımdan dolayı soruşturma açıldığı gibi sonunda Özgür-Der'e hayırlı olsun dediğim için de soruşturma açıldı. Soruşturma sırasında bana sözlü olarak dedikleri şu: **"Senin bu kitabın ve rektöre hakaret etmen çok önemli değil. Asıl en büyük tehlike Özgür-Der'e hayırlı olsun demen. Bundan dolayı kamu görevinden çıkarılma cezası alacaksın."** Ben dedim ki: "Nasıl alacağım? Bana söyler misiniz? Devletin izniyle kurulan bir derneğe hayırlı olsun demek nasıl beni kamu görevinden çıkarma cezası getirebilir?" Jüri üyeleriyle bunu epey konuştuğumuz halde sonunda aynen böyle dediler: "Başörtülü kızların kurmuş olduğu bu dernek üniversite yönetimine karşı kurulmuştur. Üniversite yönetimine karşı kurulduğu için bu devletin temel yasalarına aykırı bir gelişme olarak görülmektedir. Dolayısıyla laik-demokratik Türkiye Cumhuriyeti'nin düzenini yıkıp yerine şeriat devletini kurma teşebbüsünden dolayı kamu görevinden çıkarılmasına..." Yani ne alakası var. Bu hiçbir hukuki değeri olmayan bir iddia. Malesef böyle oldu.

Z.T.: Üniversiteden atıldıktan sonra neler yaptınız? Ailenizden ayrıldınız ve yurtdışına gitmek zorunda kaldınız. Biraz da o günlerden bahseder misiniz?

OKULLARDAN ATILANLARIN YAŞAMI

A.A.: O dönemde üniversiteden atıldım. Arkasından çok zor emekli olabildim. Emekliliğimi istedim ama emekli olamadım. **Görev sürem 24 yıl 11 ay 26 gündü. Yani bir kaç gün sonra emekli olacaktım.** Tekrar bir gün daha geri dönüp çalışarak emekli olabildim. Kanunen bir gün daha çalıştım, 25 yıl çalışmış oldum ve öyle ayrıldım. Tabi ayrıldıktan sonra bizi çok fazla rahat bırakmadılar. Hollanda'ya gitmek zorunda kaldım. **Hollanda'ya gitmeden evvel ilkin İsviçre'ye gittim. İsviçre'den Almanya'ya geçtim.** Almanya'da dostlarımız vardı, sağolsunlar, onlar bizi orada karşıladılar. 21 gün Murat Yılmaz Türker kardeşim ve arkadaşları beni misafir ettiler. Sonra Hollanda'ya geçtim. Hollanda'da da yaklaşık 2 yıldan fazla kaldım. "Bu dönem nasıl geçti?" diye sordunuz. **Aslında mücadele dolu, ruh dolu, mücadele azmimizi arttıran ve küfre karşı, zulme karşı, laikliğe karşı adeta bizi bileyen, bilenmiş bir bıçak haline getiren ve davamıza daha çok bağlılığımızı sağlayan bir serüven oldu.** Böyle bir serüvendi. Bence çok zevkliydi ve çok güzeldi. Hollanda'da kaldığımız 2 yıl içerisinde gerçekten büyük sıkıntılar oldu. Ben hayatta şiir yazamam; ama o 2 yılda bir sürü şiir yazdım. Döndükten sonra hiç şiir yazamadım, böyle bir kabiliyetim yok. Fakat orada yazdım, fena da değillerdi. Görenler, okuyanlar bunlar çok güzel şiirler diyorlardı. Hamza Türkmen Beyler bir gün benim eve ziyarete gelmişlerdi. Sağolsunlar beni hiç yalnız bırakmadılar. Gerçekten bir bekâr evi gibiydi. Ben o evde yaklaşık 2 yıl kaldım. Sıkıntılı tarafları vardı; ama güzeldi.

Z.T.: Ahmet abi Kıvrıkoğlu'nun o meşhur lafının biliyorsunuz. 28 Şubat bin yıl sürecek demişti. Ancak bu gün kamusal alan olmak üzere birçok alanda yasaklar kalktı. Biraz daha rahat nefes almaya başladık. Bütün bu iyileştirmelerden kalkarak 28 Şubat tamamen bitmiştir diyebilir miyiz?

28 ŞUBAT BİTMİŞ MİDİR?

A.A.: Evet, bunlar bin yıl sürecek demişlerdi. Ama Türkiye'de askeri vesayetin kısmen, hatta büyük bir ekseriyetle kırıldığını ve bundan sonra darbeye teşebbüs ederken çok iyi düşünceleri gerektiğini kendilerinin de artık hissettiklerini zannederim. Kolay değil. Yani, 28 Şubat nasıl bitsin? **28 Şubat neydi? Türkiye'de İslamcılara asla hayat hakkı tanımamaktı. Türkiye'den adeta yok olmalarını sağlamaktı.** Bu düşünce Türkiye'de yok olmuş mu? Hayır. Hala bunun temsilcileri vardır, hala ellerine fırsat geçerse tekrar bir 28 Şubat başlatacaklardır. Dolayısıyla bence 28 Şubat bitmemiş ama satveti kırıldı. Peki, bu neyle oldu? Direndik. Bazı şeylerden asla vazgeçmeyeceğimizi söyledik. Şimdi Türkiye'nin genelinde, benim tahminim ve o günkü bilgilerle hatırladığım kadarıyla, 80.000 civarında başörtülü öğrencimiz Türkiye'deki bütün üniversitelerden ayrılmak zorunda kaldı. 80.000 tane öğrenci ve bunun yanında anneleri, babaları, sonradan eşleri, çocukları... O gün evlenen kızların bugün çocukları aşağı yukarı 15 yaşlarında. Herhalde

bu çocuklara o günkü zulmü, sıkıntıları anlatıyorlardır. Ama kısmen bu 28 Şubat'taki İslam'a olan düşmanlığı biraz olsun biz gerilettik. Fakat benim kanaatimce her zaman hortlayabilecek bir canavardır bu. Bunu asla bizim ihmal etmememiz lazım. Böyle bir canavarın yarın tekrar hortlaması halinde biraz daha tecrübeli olduğumuzu söyleyebiliriz. Daha iyi bir direnişle daha iyi karşı koyabileceğimiz kanaatindeyim.

Z.T.: 28 Şubat'ta İslami kesimde ortaya konan tepki ve direniş, yeteri kadar kitleleşmese de nitelikli ve sürekliydi. Gezi olayları veya 17 Aralık operasyonu Müslümanların aleyhine dönüşen bir darbeye kapı açsaydı iktidar partisi dışında İslami kuruluş ve çevrelerin vereceği tepki sizce ne olurdu?

DARBECİLERE KARŞI TEYAKKUZDA OLMAK

A.A.: slında böyle bir darbe meydana gelseydi niyahetinde iktidar partisi en fazla kapatılırdı. Yetkilileri de siyasetten men edilirdi. Ama olan bize olurdu ve İslami kesimler bundan büyük zarar görürlerdi. Kimse herhangi bir ilçe başkanının büyük zarar göreceğini söyleyemez. Ama **bizim vakıf ve derneklerimiz, İslami gruplar ve çalışmalar, kurum ve kuruluşlar gerçekten büyük bir zarar göreceklerdi.** Nasıl bir direniş olacaktı? Biz 28 Şubat'tan sonra bir gün Abdurranman Dilipak ağabeyle konuşuyorduk. Yarı şaka yarı ciddi olarak hala bu konu açıldığında hep bunu söyleriz: Böyle bir durumda yapacağımız tek şey kesinlikle tankların üzerine çıkmaya çalışmaktır. **Tanklar caddelerde yürüdüğü zaman biz böyle söz vermiştik. Tankların üzerine çıkacağız. Zaten bu yaştan sonra ne yapacaklar? Bizi en fazla döverler, hapse atarlar, ya da öldürürler. Zaten ecelimiz gelmişse öleceğiz.** Ama bence Müslüman kesimler kesinlikle böyle bir darbeye, Allah muhafaza, karşı karşıya kalırsa, bugünkü Mısır'daki gibi, çok büyük sıkıntılar olur. Mısır'daki Müslümanlar gibi direniriz. Aşağı yukarı temmuzdan bu yana kadar neredeyse yedi aydır direniyorlar. Büyük bir baskı olmasına rağmen Müslümanlar her hafta cuma namazlarından sonra gösterilerine devam ediyorlar, Rabia meydanının ruhu devam ediyor. Müslümanların bence Rabia Meydanı'ndaki direnişin sürdüğü günlerde Türkiye'de çeşitli yerlerde, gerek Fatih Camii'nde gerek Saraçhane'de ve diğer yerlerde, yapmış olduğumuz eylemler sırasında şunu söyledim: **"Rabia meydanındaki direniş Türkiye'deki İslami harekete yeniden bir ruh kattı ve bizi de uyardı."** Böyle bir darbenin olması halinde neler yapılabileceğini Rabia Meydanı'ndaki direniş bize öğretti. Demek ki direnebiliriz. Beş on bin şehit verdiler. Bir şey olmaz. Türkiye nüfusu yetmiş altı milyondur. Darbenin ilk günlerinde büyük bir endişem vardı. Acaba bu Sisi'nin ortaya koyacağı tavır sadece Mursi'yi indirmek mi yoksa onun alacağı emirlerle, direktiflerle veya önüne konan planlarla Mısır halkını birbirine mi kırdıracaktı? Benim böyle bir endişem vardı. Hatta o darbenin olduğu günlerde çok endişeliydim ve korkuyordum. İç savaş bir plandır ve tesadüfen olmuş bir şey değildir. Olmaz da. Mısır halkını birbirine kırdırsalardı çok kötü olacaktı. İnşallah böyle bir durum olmaz, Türkiye'de ise bence direniş olur -gaybı bilmiyoruz, Allah bilir- fakat belki eskiden göstereceğimiz direniş performansından çok daha iyi bir direniş gösterebiliriz. Çünkü Rabia Meydanı bize bunu gösterdi. Mısır'daki Müslümanlar kadar toplu halde bir kitle olarak örgütlü değiliz ama küçük gruplarımız örgütlüdür. Küçük gruplarımız kendi aralarında böyle bir darbe halinde kitleleşirse büyük bir örgüt haline rahatlıkla gelebiliriz ve bu noktada da bir sıkıntı olmaz. Nihayet hayat mücadeleden ibarettir. Bugün belki sadece meydanlarda direnerek ve varlığımızı ortaya koyarak bir performans gösteriyoruz. Yarın belki farklı olabilir. Farklı olduğu takdirde de bence buna hazır olmak zorundayız ve ne olursa olsun Müslümanlar varlıklarını dünyanın her yerinde gösterebilecek bir kıvama gelmiştir diye düşünüyorum.

Z.T.: Türkiye'de ki son on yılda ki değişimlere baktığımız zaman 2013 Gezi olayları ve 17 Aralık operasyonuna rağmen vesayet siteminin geriletilmesi ve özgürlüklerin önünün açılması noktasında oldukça önemli gelişmeler oldu. Özellikle Ergenekon ve Balyoz davaları ve en son da 28 Şubat davası önemliydi. Ankara'da açılan 28 Şubat davasında tutuklanan birçok insan daha sonra serbest bırakıldı. TC yargısı içinde sıkıntılar var. Düşüncelerimizde paralel yapının oluşturduğu sorular var. Sizce 28 Şubat davasının seyri nasıl gelişir? 28 Şubatla gerçekten hesaplaşıyor mu? Bu konuda neler söylemek istersiniz?

28 ŞUBAT DAVASININ SEYRİ

A.A.: Bence hafifçe bile bakılırsa 28 Şubat zanlılarının ve faillerinin neden serbest bırakıldıklarını çok rahat çözebiliriz. Öncelikle 28 Şubat İslamcı kesime karşı yapılmıştır. Ergenekon ve Balyoz davaları ise bir darbe teşebbüsüydü ve herkese karşı olacaktı. Bugünkü paralel yapı dediğimiz Fetullah Gülen grubunun da

büyük zarar göreceği muhakkaktı. Şimdi onlar, Fetullah Gülen grubu Balyoz ve Ergenekon konusunda alabildiğine direndiler ve onların yargıları veya yargıya mensup olan insanları ve bu konuda gerekli kararları faillerin aleyhinde verdi. Fakat Çevik Bir ve adamlarının yapmış olduğu 28 Şubat süreci ise Refah Partisi, Erbakan, onun devamı olan ve onlara yakın olan İslami grupların aleyhinde olmuştur. Bundan dolayı paralel yapının bu gruba karşı zaten bir tavrı vardı. Bu tavrından dolayı da 28 Şubatın faillerinin bize karşı çok fazla bir zararları olmadı. Dolayısıyla Refah Partisi ve ona yakın diğer İslami gruplara karşı yapıldı. Bizde bunları serbest bırakalım gitsin anlayışı mı var diye aklıma böyle birşey geliyor açıkçası. Ve özellikle 17 Aralıktan sonra bunların patır patır böyle serbest bırakılmaları bu şüpheyi uyandırıyor. 28 Şubat sürecinde Fetullah Gülen'in Çevik Bir'e yazdığı bir mektup ver. Bütün dünya âlem onu biliyor. Yani o kadar kötü bir mektup ki bu mektupla ilgili olarak merak ediyorum -tabi hesabı Allah yapacaktır- da Fetullah Gülen'e Allah nasıl bir soru soracak? Acaba hesaba çekerken bu mektupla ilgili ne diyecek? Bir ikincisi de Ecevit'e şeffaat dileyip de Erbakan hocadan nefret ediyorum demesini nasıl değerlendirmek lazım? Bunlar neyin nesi? **17 Aralığa geldiğimizde çok net ve bariz olarak aslında yaşananları görüyoruz. Sadece bu Fetullah Gülen grubunun tezgahladığı, planladığı veya stratejisini çizdiği bir olay değildi. Bunun arkasında çok daha büyükler vardı.** Gezi Parkı'nın arkasında zaten kimlerin olduğunu çok net ve açıklı. Almanya, İngiltere, Fransa, Amerika ve İsrail'di. Ama bunun arkasından daha sonraları özellikle Sisi'nin Mısır'daki darbesinden sonra Gezi olaylarında ve 17 Aralıkta Türkiye de ki İslami hareketlerin karşısında olan Sudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri de vardı. Birleşik Arap Emirlikleri yönetimi ve onlara yandaş olan körfez basını öyle bir şekilde Türkiye aleyhinde, Türkiye de ki İslami kesim aleyhinde ve başbakan aleyhinde yazılar yazdılar ki sende yakında Mursi gibi gideceksin diye. Şimdi bütün bu araçları bir araya toparladığımız zaman 17 Aralığın arkasında bence dünyanın büyük güçleri vardır. 17 Aralıktan sonra da 28 Şubat zanlılarının arka arkaya serbest bırakılmaları ve neredeyse içeride hiç kimsenin kalmaması bunu gösteriyor. 27 Aralık operasyonunu yapan yargının burada çok farklı bir tavır sergilediğini ve 28 Şubatçıları affettiğini çok rahat görebiliyoruz. En azından ben böyle inanıyorum.

Z.T.: 28 Şubat'ın Müslümanların üzerinde ne gibi etkiler bıraktığını da konuşalım isterseniz? İslami kesim 28 Şubat'a nasıl yaklaştı, tutumları nasıl oldu? Mağdurlar geçmişi unuttu mu? Veya mağduriyetler ne kadar takip ediliyor?

ZULMÜ ÖRTMEYELİM SERGİLEYELİM

A.A.: Bence 28 Şubat'ı yaşayanlar asla unutmamalıdır. Çünkü mağduriyetler unutulmaz. Müslüman kindar değildir ama Müslüman'a karşı kindar değildir. Yoksa kendisine zulmedenlere karşı belli bir tavır mutlaka vardır. **Peygamber'in Ebu Cehil'i de affedecek hali yoktu.** Böyle bir durumda Müslümanların o dönemde gördükleri sıkıntılar, başörtüsü mağdurları, sakallarını kesmek zorunda kalan birçok memur, İmam Hatip Liselerinin çektiği zulümler, başı örtülü annelerin ordu evlerine gidememeleri ve birçok olay, hatta hastanelerde tedavi edilmeyip ölüme terk edilen kadınlar... **Tüm bunlara baktığımız zaman küçük veya büyük sıkıntı çeken herkesin o günü unutmaması gerekiyor. 28 Şubat'ın o sıkıntısını gerçekten biz hissettik.** Üniversite kapısında polisler tarafından tutulup içeriye sokulmamamı ben nasıl unuturum. "Biz laikliği korumakla görevliyiz" diyen komiseri ben unutmuyum? Aynı şekilde YÖK tarafından bana ceza verildiğinden dolayı kamu görevimden çıkartıldığım için ben dosyama bakmaya gittiğimde benim dosyamı inceleyen o tuğgeneral ve yanında ki yüzbaşını unutmuyum? Bunları unutamayız biz. Bundan dolayı da 28 Şubat mağdurlarının o günleri sadece kendilerinin unutmaması meselesi değil bu mesele. Çocuklarına ve torunlarına o günleri anlatmaları lazım. Hayatımız boyunca nasıl ki biz dedelerimizden 1920'li 30'lu ve 40'lı yıllarda çektikleri sıkıntıları dinlediysek, başörtüsü mağdurlarının da o yıllarda neler yaşadıklarını anlatmaları gerekir. 28 Şubat'ı ve o mağduriyetleri kesinlikle bilmeleri lazım ve o anlayış ile o tavır ile büyümeleri gerektiğine inanıyorum.

Z.T.: Bu gün baskı ortamlarının büyük oranda geriletilmiş olması sevindirici bir durum. Ve dolayısıyla da yeni kuşaklar daha rahat bir ortamda yaşıyorlar. Yeni neslin 28 Şubatı yeterince algılayabildiğini düşünüyor musunuz? Yeni jenerasyon elde edilen kazanımların değeri hakkında ne kadar bilgi ve bilinç sahibi?

GENÇ KUŞAKLARA 28 ŞUBAT'I ÖĞRETMEK

A.A.: Eğer kısmen de olsa 28 Şubat'ı yaşamışsa bir insan bunun yeni nesiller üzerinde mutlakak etkisi olur. Mesela, şöyle diyelim benim o zaman kızım lise de okuyordu. Oğlum Hamza'da ilköğretimdeydi. 28 Şubat sürecini kısmen kesinlikle unutmazlar. Mesela benim eve gitmemem gerektiği haberi bana ulaştı çünkü beni yakalamak istiyorlardı. Hamza o arada ilkokul 3. sınıftaydı. Hamza'ya benim nerde olduğumu söylememiştik ben hâlbuki o sırada Almanya'ya gittim oradan da Hollanda'ya geçtim. Hamza beni Mardin'de biliyor. Bir gün okula gideceği sırada iki amca onla arkadaş oluyor. Onu durduruyorlar ve sorguya çekiyorlar. Baban nerde, eve gelmedi mi niçin eve gelmiyor nerde olduğunu biliyor musun gibi sorular sormuşlar. Ablası o zaman lisedeydi oda başörtüsü sıkıntısı yaşıyordu. O dönemde kızımın başörtüsüyle okuyabileceği tek bir yer vardı. O da asalet lisesiydi. Çamlıca'da ki İskenderpaşa cemaatinin. Onlar da o zaman dünyanın en pahalı okulu olarak bizim çocuklarımızı okuttular. Ne yazık ki fırsat bildiler bunu. Ve tek kuruş indirim yapmadan en pahalı şekilde o zaman o parayı ödemek zorunda kaldık. Aşağı yukarı kızım liseyi bitirinceye kadar aile ortamı olarak kendimize giysi almadık. Çünkü çok fazla geliyordu o para ve ben maaşımın üçte birini kızımın okulu için veriyordum. Şimdi biz ailece bunu unutmuyor muyuz? Mümkün değil. Ben yavaş yavaş torunlarım büyüdüğü onlara anlatıyorum anlatacağım. Yazdık, yazıyoruz. Aradan yıllar geçti ama yine unutmak mümkün değildir.

İki yıl önceki aftan sonra 28 Şubat mağduru arkadaşlarımız okula döndü. Hatta bir tanesi karnında bebeğiyle geldi fakülteye. Çok zor bir dönemdi. O haliyle gidip gelmesi bir anne adayını olarak gerçekten büyük sıkıntılar çekiyordu. On yıl, on beş yıl sonra tekrar geri gelmesi büyük sıkıntıydı.

Ama özellikle yeni kuşak açısından neler değişti diyecek olursam değişen en önemli şey özellikle Hollanda'dan döndükten sonra bariz olarak gözüme ilişen ve böyle dikkatimi çeken başörtünün şeklinin değişmiş olmasıydı. O kadar bariz bir şekilde değişmişti ki artık böyle omuzlarından örtüsünü sarkıtanlar gittikçe azaldı. Ama bunun yanında da son iki yıldır biraz daha sanki tekrar düzelmeye başladı.

Tabi bunda İmam Hatiplere vurulan büyük bir darbenin de etkisi oldu. İmam Hatipler büyük darbe aldı o zaman. Kat sayı mağduriyetini yaşadılar. İstedikleri üniversitelere giremediler. Üniversitelere kaç öğrenci sokabildik. İşte bütün bunlar tabi ki sıkıntılı.

İnşallah bundan sonrası için yeni kuşaklara bunları anlatacağız. 28 Şubat'ı yaşayan bizzat fiilen yaşayanların onların çocukları ve gelecekte de onların torunları bence bunu unutmaz ve unutmamalıdır diye düşünüyorum.

Z.T.: *Türkiye yargı sistemi yerel ve küresel vesayetten ne kadar özgür? Brifingleştirilmiş yargıyı da düşünecek olursak Türkiye'de ki yargılama süreçlerinde sadece haklı olmanın yetmediği açık hem haklı hem güçlü olmalısınız. Ama Müslüman kesim istiklal mahkemelerinden kalma ezikliği henüz aşabilmiş gözüküyor. 28 Şubat davası gibi bir konuda da hem haklılığını işlemek ve gündeme getirmek, hem gösteri ve basın açıklamalarıyla haklılığını kamuoyunda ortaya koyma gücü konusunda zayıflığımız ortada. Oysa marjinal sol örgütlerden, ulusalcılara, LGBT'den Kemalistlere, Ergenekonculara kadar Batılı yaşam tarzından yana olan grupların tüm basında gündemi nasıl kuşattıkları ortada. Bu konuda ki ataletimizi aşmak için ne gibi adımlarımız olmalı?*

DAVALARIMIZI TAKİPTEKİ ATALETİMİZİ AŞMAK

AA.: Şimdi bu yargıdaki zayıflığımız nereden kaynaklanıyor? Biz 80'li ve 90'lı yıllarda birilerimiz hukuk fakültelerinde okumanın caiz olmadığını söyleyerek çok yanlış stratejiler çizdiler ve birçok öğrenci hukuk fakültesinde okumak caiz değildir diye hukuk tercih etmiyordu. Dolayısıyla bu meydana başkalarına bıraktık ve orada bugün mezun olanlar içerisinde İslami kesime mensup olanların azlığı oradaki elimizi zayıflatıyor. Bu bir yönü. İkincisi de bizim 28 Şubat'tan bu yana ve 17 Aralık'tan da sonra yargıyla ilgili yapacağımız şey biraz uzun vadeli yatırımlara girmek zorundayız. Mesela bir arkadaşımız var, ismini zikretmiyorum çünkü tanınan bir şahsiyet, hukuk fakültelerine öğrenci yetiştirmek için büyük gayretler sarf ediyor, ve gerçekten de yetiştiriyor. Liseden alıyor öğrencileri sadece hukuk fakültesini tercih ettiriyor ve onları hâkim, kaymakam, savcı yapmaya çalışıyor. Şimdi bu bir kişiyi yaptığı bir çalışma; ama fena da değil. Bunun yanında uzun yıllardır medya gücü laik kesimin elindeydi. Bizim çok basit, çok az trajlı gazetelerimizi vardı, bunlar da etkin değildi. Bunları sadece kendimiz okuyup kendimiz takip ediyorduk. Bunun dışında kimse bunlardan haberdar bile değildi. Şimdi bizim burada özellikle medyada gücümüzü

arttırmak zorundayız. Şu an için aslında fena sayılmayacak kadar kanal var ve bir hayli de gazete var. Ama bu kanal ve gazetelerde ki köşe yazarlarına bakıyorum en fazla görünenler kimlerdir? Ve görünmesi gerektiği halde çok nadir televizyon kanalında görünen insanlar var. Bunun hikmeti nedir diye çok düşündüğüm olmuştur. Çok net tavır koyan çok net kelimelerle konuşan, hiçbir şeyden çekinmeyen, kaybedeceğim hiçbir şey yoktur deyip de İslami mücadelede en son söylenmesi gereken sözü kesinlikle ilk anda da söylemekten çekinmeyen arkadaşlarımızın televizyonlarda az gözükmeleri bence bizim İslami kesimin televizyonları patronlarının da bazı hesaplar yaptığını mı gösteriyor. Bunun için bizim bu noktada net bir anlayışa sahip olan İslamcı kesimin bu konudaki gücünü de arttırması gerekiyor. Gerek yazılı medyada gerek görsel medyada nasıl daha çok etkili olabiliriz? Bunu düşünmemiz lazım. Ayrıca Müslümanların kendilerini en rahat hissettikleri, fazla masraflı olmayan, bizim için kendimizi en kolay ispatlayacağımız yerin meydanlar olduğunu unutmamak lazım. Biz meydanlarda olduğumuzda belki bizi haber bile yapmayacaklar. Olsun hiç olmazsa çevreden geçenler bunu duymalı. En azından bizim buralarda direniş göstermemiz lazım ve meydanlardaki direnişlerimiz de bence her zaman ses getirmiştir. Bunun yanında bence en önemlisi her konuda, fırsat bulduğumuz her yerde hakka şahitliğimizi ortaya koyarak "Hiçbir kınayıcının kınamasına aldırmayarak, ondan asla korkmayan bir tavır" içerisinde olmamız gerekir. Bizim korkacağımız, Endişe edeceğimiz bir şey yok. Allah'ın takdir ettiğinin dışında bir şey olmaz. Bu konuda en azında tavrımızı belirlerken cesaretle, çekinmeden tavır koyarsak gelecek nesillere örneklik teşkil etmiş oluruz. Bunlar direnişle olur, azimle olur. Eğer biz bu azmi, sabrı, direnişi sonuna kadar sürdürebilsek bence 28 Şubat'lar da 17Aralık'lar da geride kalır. Ama 17 Aralık operasyonunda medyanın ortaya koymuş olduğu tavırlar da çok manidar. Kimler kimin yanında yer aldı. Hangi medya grubu kiminle birleşti, kime karşı bir tavır takındılar? Bunlar da son derece dikkat çekici. Aydın Doğan grubu ve Koç grubu kardeşlerdir. Hatta öz kardeşler, aynı anne babanın çocuklarıdır: Rahmi Koç'la Aydın Doğan, soyadları farklı da olsa. Öbür taraftan bunların yanında yer alan Zaman grubu, Samanyolu grubunun aynı tavrı takınması ve birlikte hareket etmeleri, birbirlerine sahip çıkmaları, birbirlerini kollamaları çok ibret verici. 28 Şubat'tan sonra bizim üzerinde düşünmemiz gereken 17 Aralık darbesidir diye düşünüyorum. 28 Şubat'tan da daha derin bir darbe gibi görünüyor. Bunu da es geçmememiz lazım. Ama biz ne olursa olsun Allah'ın izniyle azimle, sabırla mücadeleye devam edeceğiz.

(28 Şubat 2014'te Milat Gazetesi)